

РЕШЕНИЕ

29 апрель 2019 ел

г. Мензелинск

КАРАР

№ *2*

Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль районы

жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында Нигезләмәне
раслау турында

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы жирле үзидарә органнары кабул иткән (басылган) муниципаль норматив хокукый актларның һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру буенча Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы жирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Уставын кулланып, Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнардагы үзгәрешләр кертү мониторингын уздыру турындагы беркетелгән Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарына:

үз норма чыгару эшчәнлегендә гамәлдәге карарның 1 нче пунктында расланган Нигезләмәне кулланырга;

күрсәтелгән Нигезләмәне башкару өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләрне кертәргә.

3. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы составына кергән жирлекләренә жирле үзидарә органнарына муниципаль берәмлекләренә уставларына, муниципаль норматив хокукый актларның тәңгәлләнгән системалы контроль башкару максатыннан, мониторинг уздыруны тәэмин итүче муниципаль норматив хокукый актларны кабул итүне тәкъдим итәргә.

4. Гамәлдәге карарны Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырырга, шулай ук Интернет телекоммуникация чөлтәрендә, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Гамәлдәге карарны контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Советы юридик отдөлына йөкләргә.

6. Гамәлдәге карар рәсми төстә басылганнан соң ун көн эчендә көченә керә.

Совет рәисе

А.Ф. Сәлахов

Татарстан Республикасы
Минзэлә муниципаль
район Советы карары
белән расланган
дата «__» _____ 201__
ел. № _____

Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль районы
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында
Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның көчен югалтуын тану (кире кагу), кабул итүне тәэмин итү өчен (бастыру) мәгълүматка бәя бирү һәм анализлау, гомумиләштерү, жыю, үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары башкара торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Мониторинг уздырганда жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль район Советының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән бәйләнештә торалар.

4. Мониторинг уздыру өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары түбәндәгеләр:

федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатларында, муниципаль актларның көчен югалтуга яисә үзгәртүгә, кабул итүгә ихтыяжын ачыклау;

хокукый жайга салуда кабатлауда, муниципаль актларда коллизияләргә, каршылыкларны, буш урыннарны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системага салуны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциялә фактларны ачыклау;

таләп ителмәгән (актуальлеген жуйган) яисә практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормалар) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәләгән күтәрү; муниципаль актларны башкаруның нәтижәләгән киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының муниципаль актлары үтәлешен

контрольдә тотуны башкарырга тиешле подразделениеләренә ярдәм күрсәтү; нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәрне эшләү.

7. Мониторинг федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка законлы актларын жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләргә бәя бирүне;

Россия Федерациясе Президенты эмерләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларны; Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Уставын үз эченә ала.

8. Мониторинг уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора: федераль һәм республика законнарының актларына үзгәрешләр кертү; хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануга анализ;

прокуратура органнары мәгълүмәте;

кимчелекләр һәм муниципаль актларны камилләштерү зарурлыгы турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүмәте;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән, ижтимагый, фәнни, хокук яклау һәм башка еошмаларның, шәхси эшмәкәрләренә, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкиллекле органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасының Юстиция министрлыгы уздырган хокукый экспертиза йомгаклары;

аны уздыруга вәкаләтле булган, билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларның коррупциягә каршы экспертиза йомгаклары;

конференцияләр, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать тикшерүләре һәм жирле үзидарә органнары уздыра торган башка чаралардан йомгаклау документлары.

II. Мониторинг уздыру тәртибе

9. Жирле үзидарә органнары гамәлдәге Нигезләмәнең 4 нче пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә, алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг уздыралар.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр булдырылырга, утырышлар, консультацияләр уздырылырга, тиешле мәгълүмат соратып алынырга, Россия Федерациясе субъектлары, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе өйрәнеләргә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ юлы белән башкарыла:

гамәлдәге Нигезләмәнең 6 нчы пунктында күрсәтелгән актлар буенча; федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларга каршы килү буенча эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) буенча;

прокурор катнашындагы актлар.

10. Мониторинг уздыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук норма ижат итү эше нәтижәләрен билгеләп кую максатларында, шулай ук жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын алып бару тәртибе һәм оештыру турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән тәңгәлләктә алып барылучы муниципаль норматив хокукый актлар реестры кулланыла.

11. Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәмин итүче мәгълүмати системаларның автоматлашкан сервислары (аларның операторлары белән килешүләр, контрактлар төзү белән бәйлә күрсәтелгән мөмкинлек булганда) кулланыла:

“Гарант” мәгълүмати системасында контрольгә куелган законлаштыручы һәм башка норматив хокукый актлардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмати системасының хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыklar тасмасына мәгълүмат керү;

муниципаль актларның законга туры килмәве ачыклану турында “Кодекс” мәгълүмати компаниясенә “Төбәк законнары аналитигы” автоматлашкан мәгълүмати системасы мәгълүмат керү.

Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

12. Мониторинг башкарганга гамәлдәге Нигезләмәнең 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәтгән, муниципаль хокукый актларның көчен югалтуын тану (кире кагу) яисә үзгәрешләрне, кабул итүне (бастыруны) тәмин итү өчен түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларның кулланылу практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

гражданинның һәм кешенең гарантияләнгән хокукларын, ирегән һәм законлы мәнфәгатләрен яклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көче булган норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт бастырганга жирле үзидарә компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актның нигезләмәләрен кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда законсыз һәм нигезләнмәгән карарлар, гамәлләр кылу (берни эшләмәү);

норматив хокукый актлар куллану практикасы булуы;

норматив хокукый актлар кулланганда бертөрлө практика булмау;
муниципаль актны аңлату мäsьäläläre буенча гаризалар булу (саны)
һәм аларның эчтәлеге;

муниципаль актлар белән жайга салынган, аларны кабул итүгә нигез булган мөнәсәбәтләргә бәйлә рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатләндрерү (канәгатләндрермәү) турында законлы көченә кергән суд актларының булуы.

13. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне жәлеп итүче федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр ачкланган очракта, жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

муниципаль акта үзгәрешләр кертү, муниципаль актның көчен югалту, яңа муниципаль акт кабул ителү турындагы муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәл китерүгә юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

14. Муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлыгын жәлеп итүче федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керткән очракта, мониторинг федераль һәм республика акты чыгарылган вакыттан 30 көн эчендә уздырыла.

Әгәр гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгәте, шулай ук прокуратура мәгълүматы (“Россия Федерациясе прокуратурасы турында”гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор катнашыннан тыш), мониторинг уздыруга нигез булып торса, мониторинг 30 көн эчендә уздырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижәләре мөрәжәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керәчәк федераль һәм республика законнары актларында үзгәрешләр ачкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле коррективировка турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшкәртү һәм мониторинг нәтижәләре буенча

муниципаль актны кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле актын үзгәртү вакытыннан ике айдан да соңармаган срока уздырыла (гамәлдәге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзаында күрсәтелгән очрактан тыш).

16. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында

отчет аеннан соң килүче айның 5 нче көненнән дә соңармыйча исәп

тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижеләре (мәгълүматлар) турында отчет түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг уздыруга нигезләр.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында отчет (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү буенча һәм (яисә) яңаларын кабул итү зарурлыгы, муниципаль актларны кире кагу турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән, хокукый мөнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабаттан кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән срокта һәм тәртиптә Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен аларда булмаган, мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнәргә мөмкин.

IV. Жаваплылык

18. Мониторинг уздыру һәм хокук чыгару эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнарына караган хокукый жайга салуның тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнары белән муниципаль актларның үз вакытында тәңгәл килүе өчен персонал (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

19. Негатив нәтижеләргә китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (берни эшләмәү) өчен, шулай ук гражданның, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән өчен, законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплылык тоталар.